

NEUVOTTELU AMMATTIKORKEAKOULUJEN EDUSTAJIEN KANSSA

Aika: torstai 22.5.2003 klo 13.15 – 15.50

Paikka: Yleisradio, hallintoneuvoston kokoushuone

Läsnä: Tampereen yliopisto, tiedotusopin laitos/toimittajakoulutus
Risto Kunelius
Kaarina Melakoski
Helvi Miettinen, siht.
Kaarle Nordenstreng, puh.joht.
Lotta Tuohino (opiskelija)
Jyväskylän yliopisto, viestintätieteiden laitos/toimittajakoulutus
Heikki Luostarinen
Taideteollinen korkeakoulu
Merja Salo
Suomen Journalistiliitto, ammattikoulutusvaliokunta
Jarmo Häkkinen
Heljä Korpijoki
Viestintätyönantajat
Heikki Hakala (Etelä-Suomen Sanomat)
Petteri Kauppinen
Yleisradio
Kaarina Karttunen
Juhani Wiio
Viestintätieteiden yliopistoverkosto
Anneli Lehtisalo
Hannu Vanhanen

Nylands svenska yrkeshögskola (Arcada)
Lars Lundstén
Diakonia-ammattikorkeakoulu (DIAK)
Tapio Kujala
Helsingin ammattikorkeakoulu (Stadia)
Anitta Pankkonen
Helsingin liiketalouden ammattikorkeakoulu (Helia)
Kaarina Itkonen
Lahden ammattikorkeakoulu, kuvaviestintä
Pauliina Pasanen
Satakunnan ammattikorkeakoulu, viestinnän koulutusohjelma
Maarika Iijolainen

1. Edellisen kokouksen muistion tarkastaminen

Mitenna-mallin kuvaus täsmennettiin seuraavasti:

Arstila-Paasilinna informoi opetushallituksen Mitenna-mallista, jossa kaikille Suomessa olevalle 50 ammattiryhmälle laaditaan koulutusjakaantumaennusteet vuodelle 2015.

2. Ilmoitusasiat

- Tulosneuvottelut

Yliopistopuolelta ei ollut mitään olennaista raportoitavaa.

Ammattikorkeakoulupuolelta Anitta Pankkonen kertoi, että Stadian aloituspaikkoja vähennettiin 70:stä 50:een.

- Hallitusohjelma

Jäätteenmäen hallituksen 17.4.2003 antaman hallitusohjelman perusteella ammattikorkeakoulujen ja yliopistojen välinen tilanne näyttäisi jatkuvan ennallaan kahden pilarin linjalla (ks. <http://www.government.fi/tiedostot/pdf/fi/36117.pdf>).

Hallitusohjelmaan on kirjattu mm. seuraavaa:

- Yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen yhteistyötä ja työnjakoa kehitetään duaalimallin pohjalta.
- Kulttuurialan koulutus mitoitetaan vastaamaan työelämän tarpeita.

Koulutus- ja tutkimuspoliittinen suunnitelma on valmisteilla valtioneuvostossa. Sen on tarkoitus valmistua joulukuussa.

- Viestinnän alan koulutusohjelman jakaminen kolmeen (tai neljään) osaan

Ammattikorkeakoulujen työryhmä on valmisteillut esityksen joka on yhä pöydällä. Malli helpottaisi koulutuspaikkojen laskemista. Ehdotetut jakovaihtoehdot ovat seuraavat:

- joukkoviestintä, interaktiivinen media, visuaalinen viestintä, viestintäkulttuuri tai
- media, visuaalinen viestintä, viestintäkulttuuri.

LIITE 1

Lars Lundsténin mukaan 4-jaossa viestinnän alan aloituspaikat ammattikorkeakouluissa jakautuvat suhteessa 30+30+30+10 %. Aloituspaikkoja on noin 700.

Ammattikorkeakoulujen rahoitus perustuu nyt kokonaan opiskelijamääriin. Uuteen 1.8.2003 voimaan tulevaan ammattikorkeakoululakiin on sisällytetty myös mahdollisuus OPM:n myöntämään hanke- ja tuloksellisuusrahoitukseen (ks. <http://www.finlex.fi/pdf/sk/03/vihko060.pdf>).

Anitta Pankkosen mukaan opintonsa keskeyttäneiden osuus on äärimmäisen pieni. Tapio Kujala arvioi, että noin 80 % aloittaneista valmistuu. Rahoituksen perustena oleviin opiskelijamääriin ei lasketa poissaolevia opiskelijoita ja rahoitus vähenee myös silloin, jos opiskelija ei valmistu 4-5 vuodessa.

- Järjestöjen ym. kannanotot

- Viestintäalan koulutustoimikunnan syksyllä 2002 opetusministeriölle lähettämä kannanotto, LIITE 2.

- Viestintäalan koulutustoimikunnan 15.5.2003 opetusministeriölle lähettämä kirje, joka koskee selvityksiä joukkoviestinnän ja media-alan työvoimatarpeesta ja ammattitehtävien kehityksestä, LIITE 3.
- Suomen audiovisuaalisen alan tuottajat ry:n koulutuspoliittinen kanta, LIITE 4.
- Suomen Journalistiliiton kannanotto opetusministeriölle liittovaltuuston varsinaisessa kevätkokouksessa 23. - 24.4.2003, LIITE 5.
- Kauppa- ja teollisuusministeriön tiedote 65/14.5.2003 "Digimediatoimialaa tutkittu perusteellisesti: Erikoisumalla menestykseen - koulutuksesta ylitarjontaa", LIITE 6.

3. ESR-ennakointitutkimus

Puheenjohtaja siteerasi Heikki Mäenpään (neuvotteleva virkamies opetusministeriön koulutus- ja tiedepolitiikan osastosta) kommentteja ESR-ennakointitutkimuksen rahoituksen hausta:

- Virallista hakemusta ei voida tehdä vielä, koska raha ei ole vielä haussa.
- Haussa tullaan mahdollisesti mainitsemaan tietyt alat (alle 10). Kuuluuko viestinnän ala niihin, riippuu ministeriöstä. Ministeriössä tiedetään alan paineet.
- Viime vuonna hakemuksia oli 40, joista 6 meni läpi.
- Työmarkkinatilastointiin ei kannata rahaa hakea, koska se tulee hoidetuksi jo Mitenna-prosessissa, jonka opetushallitus ja OPM tekevät virkатыönä.
- Viestintäala laajasti ottaen on sopiva hakemuspohja; journalismi ja joukkoviestintä on liian kapea. Hakemuksessa voidaan kyllä mainita, että erityinen huomio kohdistetaan journalismiin ja joukkoviestintään.

Puheenjohtaja totesi, että hakemus tehdään yhteisenä ammattikorkeakoulujen ja yliopistojen kesken, ja pyysi Lars Lundsténia ja Petteri Kauppista osallistumaan hakemuspaperin tekemiseen.

4. Ammattikuvatyöryhmä

Edellisessä kokouksessa 14.4.2003 pyydettiin alustusta ammattikuvista ja -nimikkeistä työryhmältä, johon nimettiin Jarmo Häkkinen, Heikki Hakala, Tapio Kujala ja YLEn edustaja, joksi myöhemmin täsmentyi Juhani Wiio. Hän toimi myös ryhmän vetäjänä.

Juhani Wiio kertoi ryhmässä käydystä keskustelusta, joka päättyi ehdotukseen ammattikuvaproblematiikkaa selvittävän seminaarin pitämisestä ESR-hankkeen pohjustamiseksi. Tavoitteena tulisi olla sellainen koulutusjärjestelmä, ettei synny monen kategorian väkeä työelämään.

Petteri Kauppinen ehdotti, että seminaariin kootaan eri intressiosapuolia pohtimaan asiaa.

Heikki Luostarinen esitti toivomuksen, että viestinnän alan erilaisten koulutuslinjojen sisällöistä koottaisiin kuvaukset.

Päätettiin pitää syksyllä VTY:ssä työryhmän ehdottama seminaari.

Kaarina Karttunen kertoi YLEn kompetenssipohjaisesta rekrytointimallista. Päätettiin pyytää Liisa Ojalahtea seminaariin esittelemään kompetenssimallia.

5. Koulutusfilosofiat

Edellisessä kokouksessa 14.4.2003 pyydettiin alustusta koulutuksen filosofiasta Lars Lundsténilta ja Risto Kuneliukselta.

Lars Lundstén puhui akateemisesta koulutuksesta, jonka hän jakoi kärjistäen kahtia vanhaan ja uuteen akatemiaan, joista edellistä hän kuvasi sisäänpäinkääntyneeksi, oman jatkuvuuden turvaamiseen keskittyväksi, ja jälkimmäisestä ulospäin suuntautuneeksi, ajan haasteisiin vastaavaksi. Lopuksi hän totesi, että vanhan ja uuden akatemian välinen raja kulkee yliopistojärjestelmän sisällä ja että osa ammattikorkeakoulun harjoittamista toiminnoista ei kuulu ollenkaan akatemiaan.

Risto Kuneliuksen ajatuksia toimittajakoulutuksesta:

- Pyritään saamaan opiskelijat ymmärtämään, mitä maailmassa tapahtuu
- Siinä ohessa opetetaan kikkoja ja taitoja
- Toimittajalla oltava tieteellisen tutkimuksen lukutaitoa ollakseen hyvä toimittaja.
- Toimittajan standardiominaisuuksia:
 - analyttisyys: erottelukykyä,
 - arviointikykyisyys: vastustuskykyisyys,
 - argumentointikykyä, esittämisentaitoa, millaisella argumenteilla muut toimii. Refleksiivisen professionalismin tuottamista.
- Ammattikorkeakoulu/yliopisto -keskustelussa olisi osattava ajatella opintojen hyväksilukemista, sääntöjä jne. opiskelijan kannalta.

6. Neuvonpidon jatkaminen

Seuraava kokous päätettiin pitää syksyn seminaarin yhteydessä. Työryhmä tekee ehdotuksen ajankohdasta.